Ն. 4847 — 1882 ՅՈՒՆՎԱՐ 26 ՍԱԼԸ — 23 ԻՆՃԻ ՄԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՓԵՏՐՎԱՐ 7 ՍԱԼԸ — Ն. 4847

ԳԻՆԸ ԹԵՐԹԻ

Իսթանպոլ իչին սէնէլիկ մէհիա 10
Այլը այ » 5
Իւչ » » 3

Թաշրալար իչին մէհիայէ 10
Այլը այ » 5
Բօսթա իւճբէթի պէտէ այիտ տիր-

ԻԼԱՆԼԱՐ

Պիրինճի տէֆա իչին սաթը 3 ղ.
Իքինճի » » » 2 ղ.
Իւչիւնճիւ » » » 1 ղ.

30 ՓԱՐԱ.

Մասիսի Էֆէնտի

ՄԻԻՆԱՏԻ ԷՐՃԻԵԱՍ

Իլան սըրասընա գօնուլմահան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ղ.
Մէքթուպլար Կ. Թ. Փանոսեան իսմինէ կազմըր
Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնիշէնպէհ-պազարընտա Իրաք խանընտա Ն. 41։

١٢٩٧ ՔԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ ՀԳ — ١٢٩٩ ՐԷՊԻ ԻԻԼ ԷՎՎԷԼ ١٩

30 ՓԱՐԱ.

ԻԽԹԱՐ

Էսարը Փարիսին պիրինճի ճիլտի էլի պիր պուչուգ ճիւզտէ խիթամ պուլմուշ օլուպ, վէ իքինճի ճիլտին տախի 11ինճի ճիւղիւ պուկիւն չըգմըշ տըր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Գահիրէ, 5 փետր.

Եէնի հէյեթի վիւքէլա, գաթիէն, սուրէթի աթիեէտ թէչքիլ օլունմուշ տուր։

Մահմուտ Պարուտի բաշա, բէյիսի վիւքէլա վէ տախիլիյէ;
Մուսթաֆա Թէֆիմի բաշա, խարիճիյէ,
Ալի Սաադ բաշա, մալիյէ,
Միքայել Սրապի պէյ, հարպիյէ,
Մահմուտ Ֆէհմի բաշա, նաֆիա,
Սպիտուլլահ Ֆախրի էֆէնտի, ժէարիֆ,
Հասան Աշէրի էֆէնտի, էվգաֆ նազիրը Թայէին օլունմուշլար տըր։

Բօսնա, 3 փետր.

Մէճլիսի մէպուսան 125 գուրաեա գարշը 285 գուրա իլէ ինթիխապաթ իչին, «ազրիթէն տը լիսթ» ուսուլինին գապուլինէ տայիր հիւքիւմէթին թադտիմ իյէտիկի լաեիհայը Թատիդ իյէմիշ տիր։

Պէլկրատ, 5 փետր.

Սըրպիա հիւքիւմէթի «ունիոն ժէնէրալ» պանգասընին Սըրպիատան տախիլինէտ պուլունան պիլիթիւլէ էմլագընը Թահքը սէքվէստրօեա պուրը տըր։

Մաիւմ պիր քի, «ունիոն ժէնէրալ» պանգասը Սըրպ չըմէնտքիրէրինին սահիպի իմթիեազը պուլունմագտա տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գօնեա շէյխի Զէկէպի Ֆախրէտտին էֆէնտի իլէ,

Եավէրտանը հաղրէթի շէհրիեարիէն Հիւսէյին վէ Մէհէմմէտ պէյլէրէ իքինճի ռիւթպէտէն պիրէր գրթա նիշանը գիյնանը Օսմանի իհսան, վէ Միհրլի միւթասարրիֆը սապրգ Ռէուֆ պէյէ Նաֆիա գօմիսիօնու ազալընը թէվճիհ պույրուլմուշտուր։

Ռումելիի Թարգի նիզամատինին թանզիմի զիմնընա, էվվէլճէ թէշէբբիւլ իտէն գօմիսիօնա, Ֆրանսա մուրախխասը սրֆաթը-լա տախիլ պուլունմուշ օլան Մ. Օպատէ, տաեիրերիմիզդէ թէրք օլունան վարիսաթին իտարէ մէճլիսինէ, Ֆրանսա թահվիլաթը Օսմանլիյէ համիլլերի թարաֆընտան, մուրախխաս թայէին օլունմուշ տուր։

Մէվլուա միւնասէպէթիյլէ, մէքթէպի Սուլթանի շակիրտանընա, ամիեէյի շահանէ օլարագ 4000 բաքէթ շէքերլէմէյէր տաղրտրըմշ տըր։ Իշիթմիկիմիզ կէօրէ, մէքթէպի մէղպուրէ շակիրտանը, խարիրայի Շահանէեէ պիր թէչէքիրնամէ թադտիմ իյէմիշլէր տիր։

Սէվասթօփոլտան կէլմէքտէ օլան Գոզմօ նամ ինկիլիզ վապօրու, խարիճի պօզագտա Անատոլու ճիհէթինէ պուլունան Քիլիա նամ մահէլլէ զազաղէտէ օմուշ վէ տէրտինինէ պուլունան հումուլէսի իլէ, Զէկ քիշիտէն իպարէթ օլան թայիֆէ ու էրքեանը բեաֆիֆէթէն ղորգ ու նապէտիա օլմուշլար տըր։

Պիր վապրթատան պէրու Իսթանպոլտա պուլունմագտա օլան Մէքքէի միւքերրէմէ շէրիֆի Ապտուլ Միւթալէպ էֆէնտի հաղրէթլէրինին մախտումու Շէրիֆ էֆէնտի պէյ, պու տէֆա բէտէրի նէզտինէ չազրըմշ օլատուրնատան, էնտիմիզտէ քի չարշէնպէհ կիւնիւ շէհրիմիզտէն մուֆարէքէթ իյէնէճէք տիր։

Եարքն Տէրիսաատէթէ պիր մըգտար տահա հաճճաճ վիրուտ իտէճէկի իշիտիլմիշ տիր։

Կէչէն հաֆթա զարֆընտա եաղան գարլարտան եօղլար գաքանմըշ օլուտուգլարընտան, Իսթանպոլ իչէ Էմիրնէ միեանէսիտէ իճրաի վազիֆէ իյլէեէն չըմէնտքֆէր թըրէնլէրի հալեա իշլեէմէմէքտէ տիրլէր։

Տիւնքի կիւն Իտարէի Մախտուսէ վաբօրլարընտան Սէլանիք նամ բօսնա վաբօրու եօլճու, վէ իքի եիւզ գաատար թօքճու ասքերի նէֆէրլաթընը համիլ պուլունտուղու հալտէ, Թարապլուսու զարպա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իյլէմիշտիր։

Աէրիգա սէֆիրի ժէնէրալ Վալանսը, կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ հուզուրու Շահանէեէ չըգմագ շէրէֆինէ նայիլ պույրուլտուղունու չէհրիմիզ Ֆրանսըզճա զաղէթալարը եազըեօրլար։

Տիւնքի բաղար իրթէսի կիճէսի սաաթ պիր պուչուգ սուլարընտա Սիլիվրի զաբուսու ճիվարընտա պուլունան պիր խանէնին իւօթ գաթընտան հարիգ զուհուր իյլէեիգ, էթրաֆտա սիրուէթ իթթիրիմէքսիզին, նալընըզ մէզքիւր խանէ միհթիրէք օլատուղու հալտէ, պասարըլմըշ տըր։

Շու եանկըն մէզքիւր օտատա պուլունան թանտըրընը եօրկանընա աթէշ սըչրամասընատան իլէրի կէլմիշ տիր։

Թարապլուսու զարպ վիլայէթի վալիսի սապրգը Նազիֆ բաշա հաղրէթլէրինին պու կիւնլէրտէ պիր վիլայէթ վալիլիկինէ նասպ օլունաճաղը իշիտիլմէքտէ օլատուղունու ճէրիաէի Հավատիս եազրէօր։

Տիւնքի կիւն Իրան սէֆիրի Մօհսին խան հաղրէթլէրինին հուզուրու Շահանէեէ գապուլ պույրուլտուղու մէսմու տուր։

Միսիս վէ մատամ Համիլթըն Լանկ պու քէրրէ Բարիսէ միւթէվէճճիհէն շէհրիմիզտէն հարէքէթ իյլէմիշլէր տիր։

Պիր գաչ ագշամտան պէրու հէյեէթի վիւքէլի ֆիխամ հաղարաթը մապէյնի հիւմաեունատա ադտ մէճլիս իհմէքտէ օլատուգլարը իշիտիրմիշ տիր։

Գաատանենի վիլայէթի տախիլինտէ վաղը Զանկրը շէհրինտէն եաղըաբղընա կէօրէ, կէչէնլէրտէ վուգու պուլան զէլզէլէտէն, շէհրի մէզքիւրուն քեաֆիֆէյի ճամի վէ քիլիսէլէրիյլէ սայիր պիւյիւք պինալարը եըգըլըպ խարապ օլմուշ տուրլար։

Պէյօղլունտա վէ Ռումելի ճիհէթինտէ պուլունան քէօյլէրտէ հէր նէվ պալօ վէ գօնէրլէր իճրասընա միւսաատէ օլունմագտա խտուկի հօլտէ, Պօզազ իչինին Անատօլու ճիհէթինտէ պուլունան գարիյէլէրտէ պէլլանիյէլէրին, մէքթէպլէր վէ սայիր թէէսսիսատը խայրիեէ մէնֆաաթընա օլարագ իճրասը արզու օլունան պու նէվ զիյնէթլէրէ բուխսաթ իհասընտա պիր չօգ միշքիլաթ չըգարարգլարընը նէօղլօս զաղէթասը պէեան իյլէեօր։

Ֆար տը Մասէտուան զաղէթասընտա օգունտուզունա կէօրէ, պու տէֆա Սէլանիկ բօյիս իտարէսի թարաֆընտան, բիոցաեա իխրաճ օլունմագ իւզրէ պուլունան քիւլիեէթի գալպ եիկիրմի ֆրանգլըգլար, քէշֆ ու զապթ օլունմուշ տուր։

Ումումի պէտէստէն իսճաքի վէ տէլլալարը, Եէհիր էմանէթինէ պիր չօգ իմգտ վէ մէօհրու հավի պիր խիթիտա թագտիմ իյլէեիգ, պէտէստէնէ պիր թագըմ մէճհուլ իւլ ահվալ ատամիար կիրիպ միեանճըլըգ իթթիմէքտէ օլատուգլարընը, վէ պէօյլէճէ պիր չօգ կիրանպահա միճէվհէրաթ տուն ֆիեաթլար իլէ սաթըլըգ, հէմ էհալի զարարտիսէ օլմագտա, հէմտէ պիր չօգ սույի հալէր վուգու պուլմագտա խտուկինի արզ իլէ, պէտէստէնին պունէվմուզիրը զէվմաթըն էլինտէն գուրթարըլմասընը թալեպ իյլէմիշլէր տիր։

Կէչէն չարշէնպէհ կիւնիւ Թրապզօնա միւթէվէճճիհէն լիմանընընդան հարէքէթ իտէն Մէսաժբրի գումբանեասընըն բօսնա վաբօրու Գարատէնիզտէ զուհուր իտէն ֆուրթունալարտան եօրունա տէվամ իտէմէեէրէք կէրիեէ աէօնիպ Պէյգօզ գուրպինտէ վապը Գիւեիւք լիմանա իրթիճա իյլէմիշ, վէ բազար կիւնիւ հալեա օրատա պուլունտուղու միւշահէտէ օլունմուշ տուր։

Գարատէնիզէ կիտճէք սէֆաեին սաեիրէ տախի, Պօզազ իչինտէ լէնկէրէնտաղ օլարագ, ֆուրթունալարընը թէսքինինի պէքրէմէքտէ տիրլէր։

Կէչէն հաֆթա Ագ-սէրայտա պիր Միսիրման տիեինինտէ, տավէթլիլերին քեաֆֆէսի պիրտէն պիրէ շիտտէթլի գարը աղրըլարը հիսս իյլէտիքլերինտէն, հէմման հէրիմլեր ճէլպ օլունմուշ, վէ իճրա օլունան մուայէնէտէն, մէրգումանը, պազըրտան մամուլ գալայրըգ գապպար իչինտէ հաղըրլանմըշ շուրուպպար իչիմշ օլատուգլարընտան, զէհիրլէնմիշ պուլունուգլարը թէպէ յեիւն իյլէմիշտիր։ Եու վուգուաթը վագթիյլէ էնիւ ալընտըղընտան, համտ օլուն, նուֆուսաճա հիչ պիր դաղտ ինթաճ իթմէմիշ տիր։

Սէրսէրի իմգյէ թանրըմըշ օլան Գօսթի նամ պիր աիլէնճի, կէչէն ճիւմաա իրթէսի ագշամը տանմուշ օլատուղու հալտէ, Ղալաթատա քեալին պիր մէյխանէնին գարուսու էօնիւնտէ պուլունմուշ տուր։

ԹԱՍՀԻՀ

Ճիւմաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիզտէ, Մէրճան չարշուսունտա վապը ճամիեի շէրիֆին հէրնէ գատար Գաաբ գումրու խանը իզէրինտէ տէնիմիշէտէ, մէղքիւր ճամի էօրիս չըգմագ եախօտ Նալպուր խանը (մէղքիւր խանը իսմի իքի տիր) իզէրինտէ տիր, մէղքիւր ճամի օլ գատար վիրան պիր հալ քէսպ իթմիշ տիր քի, պրբրագալըմ խայը սէնէլէրտէն պէրու իճրաեը այնի իտիլմէտիկինի, վագթի վաղթի տախի թահթա բարշալարը վէ քիրէմիթլէր տէօքիլմէքտէ իմիշ։

Իթմէտիքտէն պաշգա (պաղը մուսիմէանալար հիսապա կէլմէզ), հէր քէս տախի, ազգասէրլիք իթիգատ վէ իստատասընտա կէզէրէք, պիրէր պօշ քիւֆիթ դաբարընը պիրլէ տօղրու Օգ-մէյտանընա գօչաճաղընտա, վէ սաաթլարճա, վէ պէլքիտէ կիւնլէրճէ վէ հաֆթալարճա պէքլէեէճէկի պէ չէքք տիր։

Հէր թէճրիպէ վէ հէր հիսապ կէօսթէրմէքտէ տիր քի, պիզտէ վագտա, Կալատիա, Պարգիս, Մարկոս, Պօղոս վէ զայրիհիմ էրմէնի իսիմլէրիյլէ եիւզլէրճէ պին ինսանլար վար տըր, լաքին, էրմէնի միլլէթի տույդուսու վէ զայրէթի տալա եօղ տուր, իսթիհսանիյէթի չըգարարընընմըզ հալտէ, աշիքեար սուրէթտէ կէօրիւրիւզքի, հէր քէս անճագ քէնտի քեարը վէ քէնտի շախսը իչին չալըշմագտա տըր, օլ ազգասիրութիւն, վէ հայրենասիրութիւն կիպի լաղըրտըլար, հէփ եալան տըր, հէփսինին թահթընտա, մատտի եա մանէվի, պիր մէնֆաաթը մախտուսէ նիյէթի վէ իմիտի վար տըր, մանղա միլլէթին վէ վաթանըն մէնֆաաթը իչին, զարարը կէօզէ տրմագլըգ ֆազիլէթի քիմսէսէ եօղ տուր։ Էօյլէ եաբմագլըգ, պիր տիվանէլիք սաեիրմագտա տըր, նասըլքի, եալընըզ պէղ, իւչ սէնէ, պիր չօգ զարարլարը կէօզէ ալարագ տօղրուեու իսրար վէ իստատա իտէրէք, սէօյլէտիկիմիզ իչին, էն իյի տօսթլարըմըզ պիլէ, պիզի ճճբարգլարընտան։ տիվանէ սրֆաթը վիրմէկէ պաշլատըլար, հալ պու քի, ֆէտտաքեարլըգ օլմաեան եէրտէտէ, ֆազիլէթ օլամազ, ֆազիլէթի օլմաեան միլլէթտէ, իլէրու կիտէմէզ։

Իչիմէ պիզ զաղէթաճըեըզ, վէ տահա պէշ օն զաղէթաճըլարըմըզ վար տըր, եէմին իտէրիզքի, հիչ պիրի, էլլէրինտէն վէ տիլլէրինտէն կէլէտ պիլէ, միլլէթին մէնֆաաթընա տայիր պիր շէյ եազմաեա գօրդտուգլարընտան, անճագ պիր գաչ եիւզ զաղէթա զիեատէ սաթմագլըգը տիշիւնմէքլիկէ մէճպուր պուլունմագտա, վէ տէյիլ ֆայիտէյի պէնալէր, իլլա խալգըն գուլաղընա հօշ կէլճէի շէյլէր արաեըպ պուլուպ եազմագտա տըրլար քի, արթըգ պու եօլտա ըէհպէրլէրի պուլունան պիր միլլէթինտէ, սօնունուն նէտէ գարար գըլաճաղը գօլայճա անլաշըլըբ։

Խայր, պիզտէ, էվվէթ, պիր չօգ Հայ վար տըր, լաքին ասլա միլլէթլիք տույդուսու եօգ տուր, էօյլէ պիր լմագսիմ տէլիգանլըլարընը վէ եախօտ սայիրլէրին, սուրէթի զահիրէտէ չալըշմալարընա ալտանմամալըեըզ, չիւնքի, օնլար տախի, քէնտի ագբլարընճա, այրը այրը իլէրուտէ պիրէր գաղանա գուլբ օլապիլմէքլիք իւմիտլէրինտէ պուլունմուշլար տըր...։

Ֆագէրլարը պիր թարաֆ իսէլիմ, էվինի ֆամիլեասընը, լաերգըյլա կէչինտիրմէտիք, վէ սիւսէ տարաթա, վէ կէօսթէրիշէ, վէ պիր թագըմ եըգբնը ային ու ատէթլէրէ բարալար սարֆ ու իսրաֆ իթմէտիք, մէկէրչի հիչ պիր Հայ վարմը տըր, հալ պու քի մէքթէպէ, խատթախանէեէ, վէ ֆուգարաեա կէլինճէ, հիչ պիր սէմթտէ, վէ հիչ պիր մահէլլէտէ, համիյէթի լազմէ վէ սախավէթի մէմուհէ կէօրիւլ-

մէջտէ տէյիլ տիր, նէֆսի Իսթան-պոլտա պիլէ, հէր մէջթէպ վէ հէր քիլիսէ սէֆիլ հալտէ տիր, հիչպիր սէմթտէ ֆուգարանըն հալի սորուլ-մագտա վէ արանըլմագտա տէյիլ տիր, իչթէ բույի զէմինտէ, եալ-նըզ պիր թանէճիք օլան խասթա-խանէմիզինտէ նէլէր նէ զարարէթ-լէր չէքմէջտէ օլտուղու ալէմէ մա-լիմ տուր. հիչ պիր սէմթտէ պիր քիւթիւպխանէմիզ եօգ տուր, հիչ պիր գապրիսթանըմըզըն, տահա պիր տիվարը պիլէ եօգ տուր, վէ հալէատա քէնտիմիզէ պիր միլլէթ իսմի վիրմէջտէ, վէ թարագը վէ թէգատտիւմ իթմէջտէյիզ տէյի էօյիւնմէջտէ վէ քէնտիմիզի ալ-ատթմագտա օտուգտան պաշդա, պիզիմ հէր պիր տամարլարըմըզը պիլէ պիրէր պիրէր սաեբպ անլա-մըշ պուլունան Էվրօպա խալգինը տախի շաշգին վէ պուտալա եէրի-նէ գօեարագ ալտոթմագ իսթէ-մէջտէյիզ։

Պիր Էվրօպալըեա ճէսարէթ ի-տիպատ կէսոթէրէճէկիմիզ, ճա-պա, գանղի մէջթէպ, գանղի քի-լիսէ, գանղի խայրաթխանէ, գանղ-ղի քիւթիւպխանէ, գանղի միւզէ, վէ գանղի նիզամընտա պիր գապ-րիսթանըմըզ տըր։

Բիւրալէր, Զաղալար, քէնտի եապանի մահէլլէրինտէ, եապանի պիր հալտէ պուլունտուգլարը հալ-տէ, պիզ իսէ, պըրագալըմ թաշ-բալարը, նէֆսի Իսթանպոլտա պի-լէ, իչիմիզտէ եիւզլէրճէ Էվրօպա կէսրմիւչլէրիմիզ, եիւզլէրճէ Էվ-րօպա մէջթէպլէրինտէ թահսիլ ուլում ու ֆիւնուն իթմիչլէրիմիզ, պինլէրճէ Էվրօպա լիսանլարընա ա-չինալարըմըզ, վէ Էվրօպալըար իլէ կէսրիւչիւպ զօնուչմագտա վէ հէր կիւն ախզ ու իթա իթմէջտէ օլան-լարըմըզ պուլունտուղու թագտիր-տէ պիլէ, սըրֆ եապանի պիր հալ-տէ եաշամագտասընըզ. չիւնքի, նէ մէջթէպիմիզ վար տըր, նէ իսլահ իսթիմիզ պիր քիլիսէմիզ, նէ ֆու-գարախանէմիզ, նէ խասթախանէ-միզ, նէ քիւթիւպխանէմիզ, նէ նէվատիրխանէմիզ, վէ նէտէ պիր միլլէթէ եագըշըր բաթրիգխանէմիզ վար տըր, վէ հաթթա, Էվվէթ, մէտէնի պիր միլլէթ գապրիսթանը-նա պէնզէր պիր գապրիսթանըմըզ վար տըր։

Միլլէթիմիզին էն զիեատէ ազ-գասէրլիք, վէ նուֆուզքեարլըգ, վէ ալաֆրանկալըգ թասլաեանլա-րընէն էքսէրիսի, Պէյօղլու կիպի պիր Էվրօպալը մէրքէզինտէ օլտուգլա-ըը, վէ օրատա, հէր միլլէթին գապ-րիսթանընէն, պիրէր տիվար իչինէ ալընարագ, միգտարի քիֆայէտէ մէտէնիյէթէ չէսպան սուրէթտէ սագլանտըղընը կէօրտիւքլէրի հալ-տէ, հալէատա պու կիւն վէ պու սաա-թա գատար, մէղքիւր սայիր միւէլ գապրիսթանլարընէն թա իթթիսա-լինտէ պուլունան եէնի գապրիս-թանըմըզ, եապանի պիր հալտէ պուլունմագտա տըր. պիր տէ պու պիսիյիւք պիսիյիւք էֆէնտիլէր, քէն-տիլէրի մէտէնի եէրինէ գօեարագ, վէ միլլէթիմիզ միւթէպէրանը սը-ֆթաթընը ալարագ, ութանմատան, Էվրօպալըլար ճէմիյէթլէրինտէ պուլունմագլըղա պիլէ ճէսարէթ իթմէջտէ տիրլէր։

Պիր տէ պու ատամլար, միլլէթ քեահեալըղա վէ ըէհպերլիկէ գալ-գըշարագ, Բաթրիգխանէյի քէն-տի քէյֆիէրինէ խըտմէթ իթտիր-մէջլիկէ, վէ միլլէթին խարապընը մուճիպ օլմագլըղա, վէ Մանզումէ քէնտի սեբպլարընը մէյտանա չը-գարըպ եիւզլէրինէ վուրտուղու ի չին, Մանզումէտէն զիեատէ ազ-գասէր, Մանզումէտէն զիեատէ ֆէտա-քեար, խուլուսքեար, Ման-զումէտէն զիեատէ միլլէթին ահ-վալը մազիյէսինէ վէ հազրրէսինէ վագըֆ տըրլար, պիլիրլէր, էլլէրին-տէն վէ տիլլէրինտէն պիր չէյ կէ-լիր, ուճբրլար, մէրհամէթ իստէրլէր կիպի, Մանզումէնին եապագլա-ըընա պէկէնմէյիպ մանէալար վիր-մէջլիկէ վէ հազարէթլէր իթմէջլիկէ գատար քիւսթախլըգ իթմիչլէր տիր, նիհայէթ զաղէթարը, վէ Բաթրիգ-խանէյի չու չիմտիքի հալէ կէթիր-տիքտէն, վէ միլլէթիտէ բաթրիգսիզ մէճհուլ, սէֆիլ, վէ բիր խաթար պիր հալտէ պըրագտըգտան սոնրա, պիրէր պիրէր գըչ իբինի սէօքէ-ըէք, պիրէր թարաֆա գաչըմիր-միչլէր տիր, չիւնքի, արթըգ պի-ըէր վալիլիք, վէքիլլիք, նազբրլըգ, միւթէսարըֆլըգ, գայիմագամլըգ, վէ հիչ տէյիլ իսէ միտիրլիք վէ միւթէվէլլիլիք վէ սայիր քիւլահըր գաբանագլըգ իւմիալէրի գալմամբ տըր...

Պու եօլտա ատամլարըմըզ, եա-լընըզ Պէյօղլունտա պուլունմաեը-պէ, հէր թարաֆտա տախի պուլուն-մագտա տըր, վէ պունլարըն իչէր-լինտէ, օլ գատար ագլը գըսսալա-ըը վէ միլլէթ իլէ իլլէթի պիր պի-րինտէն ֆարգա գուտրէթի պու-լունմաեանլարընտա վարտըրքի, նա-մուսլու վէ եախսանամուսուզ սու-րէթտէ, պախթ իչի օլարագ պիր գաշ բարա սահիպի օլմուշլար տէյի, քէնտիլէրի պիր շէյ զանն իթմիշ-լէր, վէ միլլէթճէ հէր իշէ էլ ալթմա-եա գալգըշմըշլար, վէ պիզէ էվվէթ, պիզէ պիլէ պէկէնմէմիշլէր տիր, վէ ագըլ, վէ նիզամ, վէ միլլէթ վէ վաթանպէրվէրլիք էօյրէթմէ քիլիկէ չըգըշմըշլար տըր, պիզ իսէ, էօյլէ ատէմլէրէ, պիր սէլամ գիլէ վիր-մէքլիք մէճպուրիյէթինտէ պու-լունտուղումուզ իչին, քէնտիմիզի պէտագ խթ ատտ իթմէջտէյիզ... էվվէթ, պունլարըն իչէրինտէ էօյլէ պօշ ատէմլէրտէ վար տըր քի, պու կիւնքի կիւն էլլէրինտէքի բարա-լար, պախթ իչի օլարագ կէյֆիկի կիպի, պախթ իչի օլարագ տա կի-ատճէք օլա, իսկէլէտ օտուճճու-լուգ իթմէջտէն պաշգա պիր շէյ եարաեամազլար։

Պու եօլ իլէ, ումում պիր միլլէ-թի տէյիլ, իլլա եալընըզ պիր ա-տամը պիլէ, վարթայի խարապա պըրագտըգտան սոնրա, պիրա ին-սաֆ ու ճէնապ կէրի չէքիլէն ա-տէմլէրէ, Էվրօպալըար Լ-ա սըֆա-թընը վիրմէջտէ տիրլէր, պիզտէ նէ սըֆաթ վիրիլմէք լազըմ կէլմէջտէ տիր, արթըգ անը պիլմէյիզ...

Հէլէ պիր հաքիմ հէքիմտէ թա-նըրըզքի, գըրդ եըլ տըր միլլէթ սանտըղընա վէ միլլէթ ֆուգարա-սընա, եալընըզ դըրդ բարա ֆայի-տէսի թօգանմըշ օլմասընը հալտէ, հէր նասըլ իսէ, ինչ տէօրթ սէնէ էվվէլ տէօրթ բէշինի պէլինէ ըզղա-նարագ, պալաբրլարընա գատար միլլէթ իշչէրինէ գարըշըլըգը թագ-տիրտէ, պու կիւնքի կիւն իսէ, նէ քէնտի միլլէթին իսմինի լիսա-նընա ալմագտա տըր, վէ նէ քիմտէ տիդգամ իթմէջտէ տիր, վէ իչթէ հէր վագթի, պու զէվալը էհալի, պէօյէ ատատմարընը քէյֆէրինէ վէ մէնֆաաթլարընա գուրպան կիթ-մէջտէ տիր։

ԱԶԴՈՒՔ

. . . Խմբագիր,

Ժամանակէ մ'ի վեր այս ու այն անպաշտօն անձինք սկսած են որ-պէս թէ ազգային հաստատութեանց ինպաստ գանձանակներ պտըտցը-նելով և ուրիշ զանազան միջոցնե-րով դրամական հաւաքումներ կա-տարել, առանց Պատրիարքարանի գիտութեան և արտօնութեան, ինչ-պէս օրէն է, և ոչ ալ կրցած են ի հարկին հաշիւ և բացատրութիւն տալ հանգանակեալ դրամոց քա-նակութեան և անոնց գործածու-թեան նկատմամբ։

Ազգային Տնտեսական Տեսչու-թիւնն այս անսեղութեան առաջքն առնլոյ համար որոշեց ներկայ շրջա-բերական գրութեամբ յանձնարա-րել մայրաքաղաքիս բոլոր Թաղ. խորհրդոց, որ առանց պաշտօնա-կան արտօնագրի՝ որ պէտք է ան-ցեալ 1881 տարիէն սկսեալ պաշ-տօնական կնիք և թուական ունե-նայ, իրենց թաղին մէջ շրջագայած գանձանակները գրաւեն, և զա-նոնք շրջաբերող անձանց ո՛վ լինելն ստուգելէ, և եթէ կարելի բլլայ, երաշխաւոր մ'իսկ առնելէ յետոյ՝ յատուկ նամակաւ մը գանձանակ-ները յուղարկեն ի Պատրիարքա-րան։

22 Յունվար 1882 (ԿԷԼ+)

Կ. Պոլիս

Պատրիարքարան Հայոց

* * *

Խորհուրդս իմանալով որ Ազգա-յին Երեսփոխան էֆէնտիներէ ս-մանք, նախնական խորհրդակցու-թեանց համար երբեմն թաղիս Ազգ. վարժատան մէջ ժողովիլ ուզելով պատրաստի սենեակ չեն գտած, կը փութամք յայտարարել թէ թա-ղական խորհուրդս պատրաստ է միշտ ունէ սենեակ իրենց տրա-մադրութեան ներքև դնելու, եթէ կանխաւ և գրաւոր կերպիւ, մի կամ մի քանի երեսփոխան էֆէն-տիներու կողմանէ պէտքն ծանու-ցուի։

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Վանն Աստենադպրի Աստենապետ

Դաւիթ Ղրիգոր Գեորգ Գալբաճեան

22 Յունվար 1882

Ղալաթիա

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

Կէչէն հաֆթա վատ իթմիչ օլտու-ղումուզ վէ ճհ իլէ, Տօքթ. Թիր-եաքեան էֆէնտինին «Հայկ Դիւ-ցազն» լուզէրինէ օլան կիւզել գրի-թիդասընըն պիր գրսմընը, պու կիւն տէրճի սահիֆէ իտէրէք, ու-մում իտէպայը միլլէթին նազարը տիգգաթ վէ միթասլարընա արզ իտէրիզ։

ՀԱՅԿ ԴԻՒՑԱԶՆ

Ա.

Ի հին տաղս դիւցազներգականս, որպէս Հոմերոսին և որ ըստ նմանէ հարց և հաւուց ստեղծական բանից, ոչ անսովոր ինչ է զդիս ինքեանս ընդ մահկանացուաց պարս տեսա-նել, և ի դժուարին դիպել մար-տից և հնարից յերկրաւորացն, ըզ-նոսին իսկ զդիս և զդիւցազունս ի վայր իմնարհեալ ընդ միմեանս ի կագ և ի պայքար գալ։

Սովին այսու հնարիւք հինքն և երեւելիքն ի քերթողաց ոչ նոր ինչ և քմահին և արտաքոյ ինչ սովո-րական կարգի՝ դէնի և բարուց առնել ինչ կամ հաստատել մտա-բերելին երբէք, այլ զնոսին իսկ զհասարակաց կարգ և պաշտօն և զդէնի պայման հիմն և օճան իւր-եանց առեալ, նովին ահագին իմն և զեր ի վերոյ զարարան ցուցանելին՝ տատուածոցն անմահից և հզօրաց տուեալ կիրս և բան։

Օրէնք և կարգ վաղնջուց այնց ժամանակաց ոչ միայն ընդդէմ ինչ կեղծուպատիր երգոցդ Հերանէին ոչ, այլ և պահանջել իսկ թուէին զնոյն ազգ և սարաս վիպաց, նա զի ախորժ մեծ և հաճոյս ի լսելիս ըն-ծայեր դիցն և դիւցազանց հաղոր-դակցութիւն ընդ մահկանացուաց։

Եւ եթէ ցայսօր ժամանակի նոյն կացին մնացին հրաշալեացն այնոցիկ աղից զօրութիւն, և զդարս և զազգս և զաղնս կարգօք, օրինօք և դէնիւք զանազանեալս առ հա-սարակ դիւթեալ թողեալ զմայլե-ցուցանեն, ոչ ինչ սակայն զյաջող-տակութիւնս զայս մեր և զոխրանս հանգունատիպ առաջնոցն վաղնջա-կանաց իմանալի է։

Ոչ ինչ թերևս ընդհատ ինոցա-նէ հրաշանամբ և մեք ընդ աս-տուածազգեցիկ տաղդ, այլ ոչ նոյն են ի մեզ և կիրք և ազդմունք

---

(149)

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸԶԼԱՐ

պէն տախի տէրտինիզէ տէլտտաչ օլմագլըղը, էզճան ու տիլ արզու իտէրիմ, վէ էլիմտէն կէլէն թէսէլ-լիսի վիրմէքլիկէ չալըշմագ խսթէ-բիմ... — լաքին, մատմազէլ, օլ տէտիկինիզ տէրտ ու էլէմէր, զանն իտէրիմքի, խէեալի չէ.յէրտէն ի-պարէթ պուլունմագտա տըրլար, էօյլէ տէ.յի՞լմի։ —զիրա, սիզին իգ-պալ ու սէատէթինիզ պիր սուրէ-թի գավիյէտէ օլմալը տըր։

—Խայր, ինիդատընըզտա եինէ եանըլմագտասընըզ, — տէ.յի ճէվապ վիրտի Մարի էլէմնաք պիր սէս իլէ, խայր, խէեալի պիր չէ.յ տէ.յիլտիր, հադըգաթէն պէն պիր էսէֆէնկիզ հալտէ պուլունմագտաեըմ... վէ հէմտէ զայէթլէ էսէֆէնկիզ...։

Մէրգումէ պունու սէօյլէտիկի վագըթտա, չէօյլէ պիր, չաեբրտան միւբէթթէպ գանաբէ իւղէրինէ օ-թուրու վէրտի, — վէ հըֆզ ու զապ-թընա չալըշմագտա օլտուղու բՀՁԸ-ԸԶԼԱՐԸՆ արթըզ զապթընա միւգ-թէտիր օլամատըզընտան, աղլամա-եա պաշլատը։

Լէօքօլ մէրգումէնին պու հալի իւղէրինէ, քէտէրի ազիմ իւղէ թէաճճիւպ իտէրէք, մէրգումէնին եանընա օթուրտու, վէ էլլէրինի է-լինէ ալը։

Մարի էլլէրինի եավաշճաճըզ չէ.քտի... — վէ կէրչի ըՀԶԸՐԸԶԼԱ-ԸԸ թէսկին օտու իսէ տէ, կէօզ եաշ-լարը եանագլարընտան աշաղը, հա-լէա ապմագտա իտիլէր։

—Ալլահը՝ սէվիրիսէնիզ,— տէ.յի պաղըրաը մէրգում տէլիգանը պիւ-թիւն պիւթիւն գալգի գապարա-ըագ, — պէնի պիր պիսիյիք գար-տաշընըզ մագամընտա թութարագ, էմնիյէթ իլլէնինիզ պանա... — սէօյլէ.յինիզ քի՞մ տիր սիզին պու մէրթէպէ տէրտ ու էլէմինիզի մու-ճիպ օլան...։

—Քիմսէ տէ.յիլ տիր... — տէ-տի մէրգումէ բէբէլէեէրէք։

—Իմտի էօյլէ իսէ, նիչի՞ն աղլա-մագտասընըզ...։

—Զիւնքի դօրդմագտաեըմ։

—Նէտէ՞ն դօրդմագտասընըզ։

—Իսթիդ պատէն... վէ եախսա տահա տահիրի սիզին վէ քէզալիք քէնտիմ իչին դօրդմագտաեըմ...։

—Նէ տիմէք իսթէտիկինիզի ան-լաեամմագտաեըմ։

—Հաթթա, պիզզաթ քէնտիմ տախի անլաեամմագտաեըմ, վէ պիր մանէատա վիրէմէեէճէկիմ տիր... — պիլմէմ, դալպիմտէ էօյ-լէ պիր գօրգու տույղուսու հասըլ օլմագտա տըր։

—Էօյլէ զանն իտէրիմքի, պիզ պիր պիրիմիզին ֆէլա.քէթինի մու-ճիպ օլաճաղըզ տըր...։

—Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, մատ-մազէլ. — տէ.յէրէ.ք Լէօքօլ մէր-գումէնին լաղըրաբընը գալ իյ-լէտի։

—Էվվէթ, էօյլէ զանն իտէրիմ-քի, — տէտի թէ.քրաբէն մէրգու-մէ, — հէնուզ վագթին միւատա-տէտի վար իլքէն, պիզի պիր պիրի-միզէ բապթ իյլէմէ.քտէ օլան վէ էս-բար նէվինտէն պուլունան մուսի-պէթնիւմա պիր պէնտի գամ իտիպ-տէ էկէր պիր պիրիմիզատէն պիրան էվվէլ ճիւտտա տիչմէզ իսէ.ք, ի.քի-միզ տախի, տիւչարը տէրտ ու մէ-շաղ գամ օլաճաղըզ տըր...։

78

—Աճապա սէօյլէտի.ըլէրինիզի իյի իչիտէպիլտիմմի, իյի անլաեապիլ-տիմմի, մատմազէլ... — տէտի Լէօքօլ, եաղմագտան իսէ ֆիքը իլէ պուլմագլըգ տահա զիեատէ գօրայ օլան պիր սէվտայի աղիմ իւղրէ.— սիզին սէօյլէտի.ըլէրինիզ պէնի թա պալէալարա գատալ չըգ տրարգտան սոնրա, թա՞ կիլտապալարա գատար տախի պըրագմագտա տըրլար... — Պիզզաթ քէնտինիզ տախի, պի-զի պիր պիրիմիզէ բապթ իթմէ.ք-տէ օլան պիր պէնտին մէվճուտի-եէթինի իզրար իթմէ.քտէ օլտուղու-նուզ թագտիրտէ պիլէ, էօյլէ ճան ու ճիկէր բարէլէեիճի լագըրտրլար իթմէ.քտէսինիզ.լի, պէնիմ իչին էօ-լիմտէն պաշգա հիչ պիր թարիզը սէլամէթ պըրագմանագտասընըզ. հաթթա, սիզէ օլան մէ.յլ ու մու-հապէթիմին պատիլ տէրտ ու է-տէրմանխանէ.յի գալպիմտէ պիր ա-րամկեահ վէ պիր թէսէլլի տրա-մագլըգա հագգընըզ եօ՞գ մու տուր։

—Մէկէրչի պէնիմ գալպիմտէ տէր.քեար օլան սէատէթի հալ տա.յ-ղուլարընա, սիզին տախի հիսսէ-մէնտ օլմագլըգա հագգընըզ եօ՞գ մու տուր... — չէրան վէ գանու-նէն.քէնտի էլինիզի պանա պիլ էմ-նիյեէ թէսլիմէ հիմմէթ իյլէտիկի-նիզ հալտէ, գա՞նղի վագիֆէ օնա մանի օլապիլէճէ.ք տիր... — վէրի-նիզ, ճէվապ վիրինիզ, ֆիքը ու նիյ-եէթինիզի իյզահ իտինիզ, ըէճաբ-տէրիմ... էվվէթ տիզ իւղէրինէ կէլէրէ.ք թալէպ իտէրիմ...։

—Նասըլ.քի սէօյլէտիմ, թէ.քրա-բէն սէօյլէրիմ.քի, Լուլֆէ... մէնն իթմէ.քտէ տիր. — տէտի բէբէլէ-եէրէ.ք Մարի. — եախսա իսթեր-սէնիզ տահա աչըգ սէօյլէեէ.յիմ, ազլ ու իտրա.ք... մէնն իթմէ.քտէ տիր։

—Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ, ազլ ու իտրա.ք տէնիլէն չէ.յ, մէկէրչի պու գատարատա տույղուսուզ օլապիլի՞մ։ — տէ.յի պաղըրաը Լէօքօլ, — Պիր քէրրէ գալպինիզէ տանըշընըզ, վէ դալպինիզի պիրլի.քտէ ալարագ թէֆէ.քքիւր վէ մուհա.քէմէ իտի-նիզ, պագընըզ, սիզի պէնիմ մէ.յլ ու մուհապէթիմէ տօղրու սէվգ իտէ՞ր մի, եօգսա իթմէզմի, վէ է-կէրչի սէվգ իտէճէ.ք օլուր իսէ, ան-տա պիր խէթա պուլմագլըգ էմ-լինտէ՞միսինիզ։ Աճապա պէնի,

ախորժակաց։ Զոր նոքա ի բնական և ի սովորս ընկալեալ անհետանելոյն կամք լսէին զիրս, յելս հնարից դերմարդկայնոց եւ եալ ուշ, ընդ այն և եթ սխրացեալ և հաւանեալ, մեք, զսորին հակառակն, զբան և զոլորմունս տաղից, զդարձուածոցն վայելչութիւն, զարուեստին զբարձրութիւն, զխանդի զբուռն և զայլ զսոցին սակի հանգամանս զբրչութեան յաւէտ ի դէտ առեալ կամք զմայլեալ։

Իսկ աստուածոցն մասնակցութիւն ընդ ստորայնոցս ոչ միայն օտարոտի իմն և ցուրտ բաշադանք մեզ չէ թուին, այլ և ախորժ մեծ յունկն մատուցանէ, զանցելոցն այնց դարուց և ժամանակաց զառտնին և զսովորական իրս և եղելութիւնս, թէ և կեղծիս, առաջի տչաց ընծայելով մեր։

Այլ խանդարի այս գեղ չնորհաց և դադարին կեղծիցն հաճոյք՝ յորժամ թիւր ուրուք իմացեալ զարարչութեան զհանգամանս, անբնական և անսովոր զիրս ընծայէ, զեշմարիտն ընդ սուտ խառնեալ և զստոյգն կամ զընկալեալն կարգ ա. զանդոյ և զաւանդութեան ընդ պատրանս և ընդ կեղծիս շաղապատեալ զամենայն կարգ և զօրէնս չրջեալ աղաւաղէ։

Ի սոյն այս վտանգ անկեալ, ա. ւադիկ տեսանեմք և զմերս զբազմամատակ և զբազմարպիսն քերթողն։

Ընդ երկար որոճմամբ աստուածայնոցն Հելլեն տաղից և Հռովմէական հրաշակերտից և զանձն իսկ և զոգի ի նոսին տագնապեալ, մոռանայ ուրեք երբէք Հայ երգիչն ըզդար իւր և զաշխարհ և զաւանդութիւնս և զօրէնս կրօնից հասարակաց, և յանհնարից կամ յոչ ազնիւս վարկուցեալ այժմու ընկալեալ աստուածգիտական սկզբամիք եւ օրինօք զբան իւր յերիւրել, զհնոցն տիպ և սարաս առեալ ածեալ ընծայէ երկնաւորացն զօրութեանց, զորոց ամենեին այլ ազգ ի հնոցն խորհիմք այժմ։

Բանաստեղծի ազատ է, գիտեմք, խտորել երբեմն և արտուղի բատ հասարակացն երանել կարգ և պայման, սատ իմն իմն զեղչեալ և յապաւեալ, այլուր յաւելեալ և բատուարացուցեալ. ահեղս և երևելիս զչափաւորս ցուցանել և յանարգս և ի չնչին զվիթխարիս գրել, ևն, այլ չէ և չէ երբէք օրէն, յոր ինչ և իցէ պէտս և ի պատճառս, ընդճշմարիտն խեղաթիւրել և զանդէպն և զվրէպն ընդ նորին փոխանակել։ Բաջութիւն և հմտութիւն պրչի այն է, զի և զանգոյսն և զկեղծեալսն ճշմարտանմանս կամ զէթ հաւանականս ընծայեսցէ։

Ո՞ ոչ յայտ յանդիման տեսանէ զԱրամազդ յՈր Էնն–Մոլիսի կերպաւորեալ, զՀերմէս յԱստղկանն և զԴիցն զուպար և մարտ ի Զուարթնոցն ընդ Սանդարամետականաց ճամբար և ռազմ, և այլ բիւր նրշմարանք հնոյն հեթանոսականին ընդ այժմու օրէնս աղանդոց։

«Իւր առեալ հզօրն ի բռին չանթաս սրատող փայլատականց

«Ըզցասման պատուհասի բարկացելոյ սրբամտութեան,

«Հորդառ տայր ասպատակի զօրուն վերին զինուորութեանց։»

Ո՞ այդ հզօր որ ի բռին ունի չանթս սրատող փայլատականց, եթէ ոչ հայրն անմահից և մահկանացուաց, զորոյ վայելչապէս առանպելեն դիցապատում վէպք հնոց։

Ոչ ինչ ընդհատ քան զայս խօսէին անշուշտ զԱրամազդայ և Հոմեր և Վիրգիլ։

Սարկութիւն է այս հնոյն և ոչ ինքնաբուղխ ինչ և ազատ արտադրութիւն։

Մարմ էր պահել, ուր որչափ անկն էր, զհնոյն չնորհս և զդեղ, այլ ամ՛ այլ իմն եղանակաւ զգործն կարգաւորել, ամենեին հարազատ և ճշգրտատիպ զնա պահելով առ մերով զարդիս բնկալեալ աւանդութեամբ։ Բնական լինէր յայնժամ վէպն առ մեզ, որպէս բնական էր և հնոցն առ հինս։

10 Մարտի 1878

Փարիզ

ԽԱՐԻՃԻՑ

ՖՐԱՆՍԱ ՐԷՏՈՒ ՎԻՒՐԷԼԱՍԸ Մ. ՏԸ ՖՐԷՅՍԻՆԷ

Յունվար 30ունտա թէշէքքիւլ ի. ատէն գապինէթոնուն ըէիսի, իքի ասարը մէշհուրէ իլէ պէնամ պուլունմագտա տըր։

Գունլարատան պէրինճիսի Բարիսին մուհասէրէսի էնտան միւէլլիմէսին. տէ, մուհաֆազայի վէթան հէյեթինին թէշքիլի օլուպ, Մ. տը Ֆրէյսինէ տէպուտէմբերին կիւնտէ Թարն–է–Կարոն վիլայէթի վալիլիկինէ նատպ օլունմուշ օլտուղու հալտէ, բէք ազ միւատէթ սոնրա Մ. Կամպէթթա թարաֆընտան Թուր շէհրինէ տա. վէթ օլունուպ, իւհտէսինէ հէյեթի մէպուսէ ումուրու ասքէրիյէսի միւտիրիյէթի խըտմէթի միւհիմմէսի թէվտի օլունմուշ տուր։

Պու մէհմուրիյէթինտէ, Մ. տը Ֆրէյսինէ վէթանըն մուհաֆազասը հազգընտա թանզիմ օլունան բլանլարը թէֆթիշ ու թէտգէդ իլլէյիպ, ումուրու ասքէրիյէտէ զաեէթ տէրին պիր էհլիեէթ մալիք օլապիլսիկի կիպի, տիւէլի սայիրէ մուրախասլարը իլէ տախի միւնասիպատա պուլունմուշ տուր։

Սոնրատան միլլէթ մէճլիսի թարաֆընտան թէշքիլ օլունան թէֆթիշէթ գոմիսիոնու, Մ. տը Ֆրէյսինէնին պու խըտմէթինտէ իզհար իլլէտիկի էհլիեէթի, միւմտիլէյհէ շէրէֆ կէթիրիր պիր սուրէթտէ եատ իլլէմիշ տիր։

Մ. տը Ֆրէյսինէնին ատարը մէշհուրէսինին իքինճիսի տախի, Ֆըրէյսինէ բրօկրամը թէսմիեէ օլունան օլ մէշհուր ումուրու նաֆիա բրօկրամը տըր։

Մ. տը Ֆրէյսինէ, ումուրու սիեասիեէյէ կիրիշմէսինտէն, վէ տահա տիրլօմաթ սրֆտիթընը հաեիզ օլմասընան էվվէլ պիր միւհէնտիս իտի։ Միւտմիլէյհ 1848 սէնէսինտէ Բարիսին էգօլ Բօլիթէքնիք նամ մէշհուր հէնտէսէ մէքթէպինտէն չըգմըշ, վէ մէտտին միւհէնտիսլէրի սիլքինէ տէխալէթ իլլէմիշ տիր։

1876 սէնէսինտէ, Սէն էեալէթի միւնթէխիպլէրի Մ. տը Ֆրէյսինէյի մէճլիսի Ալեանա ազա ինթիխապ իթմիշլէր, վէ 1877տէ Մ. Տիւֆօրուն թէշքիլ իլլէտիկի հէյեէթի վիւքէլաեա Նաֆիա նազըրը սրֆտիթը. լա տախիլ պուլունուպ, պալէտտէ զիքր իլլէտիկիմիզ օլ մէշհուր բրօկրամը 1879 սէնէսինին յունվար այրընըն 15. ինտէ նէշր իլլէմիշ տիր։

Մ. Կրէվինին Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի ռիեասէթինէ կէչտիկինտէ իլք թէշէքքիւլ իտէն հէյեէթի վիւքէլանը ռիեասէթի, եինէ միւտմիլէյհէ թէվտի օլունմուշ իտի։

Նիհայէթ, 1882 սէնէսինին յունվար 8 ինտէ միւսիւ Ֆրէյսինէ այնի վազըֆտա տէօրթ եեալէթ թարաֆընտան մէճլիսի ռեանա ազա ինթիխապ օլունմուշ տուր։

Մ. տը Ֆրէյսինէ (Շարլ–Լուի Տը Սօլս) Ֆրանսանըն Արիւժ եեալէթի տախիլինտէ վազը Ֆուա շէհրինտէ 1828 սէնէսինին նոյեմբեր սեը 14 ինտէ թէվէլլուտ իլլէմիշ օլուպ, քէնտի էհլիեէթի ու թէճրիւպէքեարլըը, վէ խուսուսիլլէ թէշքիլ իլլէտիկի եէնի հէյեէթի վիւքէլաեա տախիլ պուլունան զէվվաթը էհլի պասիրէթի ու իսթիդատէթտէն պուլունմալարընա պագըրը իսէ, Ֆրանսա հէյեէթի վիւքէլաի ճէտիտէսինին ուզուն միւտտէթ մէսմուրիյէթտէ գալաճաղը իւմիտ օլունապիլիր։

—

Լօնտրատան 25 յունվ. թարիխիյլէ պէրվէճհի ամի եազըեօրլար.

Մահպուս պուլունան միւսիւ Բարնէլ, Տիլլօն վէ Օքէլի նաման իւչ նէֆէր Իրլանտա մէպուսանը, իսթիֆալարընը վիրմէկէ գարար վիրմիշ օլաուղլարը սէօյլէնիեօր իսէ տէ, պու շայիանընը սրհհէթի տահա քեամիլէն թաստիգ օլունմամըշ տըր։ Միւտմիլէյհիւմանընն եէրլէրի աչըգ պուլունտուղու ըէտմէն իլան օլունտուղու կիպի, բարլամէնթոնինթիխապաթը ճէտիտէ իճրասընը էմր իլլէեէճէք, վէ մահպուս պուլունան զէվվաթը մէգիւրէ տախի, քէնտի եէրլէրինէ տիկէրլէրի կէչտի հրինի կէօրէրէք, հիչ տէյիլ իսէ իւչ սէսին զայպ օլմատըը իչին միւթէսէլլի օլաճագ տըրլար։

Հէեեճանտա միչթէրէք պուլունտուղլարը սէպէպլէր, մահպուսա իլգա օլունմուշ օլտուղլարը հալտէ, գապահաթլարը թէպէյիւն իթիրիլէմէտիկինտէն սէպիլլէրի թախլիեէ օլունմուշ օլան պիր թագըմ գատընլար, ահքեամը գանունա մուղայիր օլարագ հապս օլունտուղլարը իչին 25էր պին ֆրանգ գարար գիեան տավա իլլէմէքտէ տիրլեր։

Գօրք էեալէթի տախիլինտէ պուլունան պիր քէօյտէ կէչէնլէրտէ տիվարլարա զաեէթլէ չայեանը թէաճճիւպ պիր իլան եարըշարըրմըշտըր։ Իրլանտամի մէգիւրէտէ, գաբիթէն Մունլայթըն թէվգիֆ օլունմուշ օլտուղունա տայիր չըգարբան չամանընն ատէմի սրհհէթի, վէ մէրգումուն հալէա հիւրր պուլունտուղու պէեան, վէ Գօննէլին թուտուլմուշ, վէ պիր թագըմ էտրար իֆչա իլլէմիշ օլտուղու տախի եալան օլուպ միլք իճարլարընը թէէտիյէ իտէնլէրին, պիր սուրէթի չէտիտէ թէէտիպ օլունանագլարը իլան օլունմուշ տուր։

Փօրթմուութտա պուլունան պիր ալայ մուհաֆազա ասքէրի, Տըպլինէ միւթէվէճճիհէնվաբը իլէ եօլա չըգմագա էմր ալմըշ տըր, շութէտպիրին իթթիխաղը Մ. Ֆօրսթէրին մէճլիսի վիւքէլատան զայպուպէթինէ պիլ համ, միւտմիլէյհէն պու գատար կէճիքմէսինտէն պիր տէրէճէէէ գատար մուճիպի իզտիրապ նէթիճէլէր չըգարբըմագտա տըր։

—

Մէմօրիալ Տիբլօմաթիզ զաղէթասընտա կէրիւլմիշ տիր։

Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա տէվլէթլէրի թարաֆընտան Խըտիվ հազրէթլէրինէ իթա օլունան պէեանանամէ իւզէրինէ, Պապը Ալի թարաֆընտան գալէմէ ալընան նօթա, տիւէլի մուազզամի էվրօբա նէզտինտէ պուլունան սիւֆէրայի օսմանիէէ իրսալ օլունմուշ օլուպ, միչարիլէյհիւմ հազարամթը տախի նօթայի մէզքիւրէ միւնտէրիճաթընը խարիճիեէ նազըրլարընա չիֆահէն իֆատէ ու պէեան իթմիշ տիրլեր։

Բարիստէ Էսատ բաշա հազրէթլէրի պու խուսուսու Ֆրանսա ըէիսի վիւքէյայի սապրգը Մ. Կամպէթթաեա թէպլիղ իլլէտիկինտէ, Մ. Կամպէթթա, իքի տէվլէթլեր թարաֆընտան Խըտիվ հազրէթլէրինէ կէօնտէրիլէն պէեաննամէնին միւնտէրիճաթընը մանէյայի հազրգիսի, եանի Մըսրրատա Սթամբուլդուսնուն պագի գարմոսընը արզու օլունտուղունու պէեանատան պաշդա պիր նիյեէթէ մէպնի օլմատըզընը Օսմանը սէֆիրինէ թէֆսիր իլլէմիշ օլտուղու ճիւմլէի իսթիխապարթանան տըր։ Պունատան մատտա Ֆըրանսա ըէյսի վիւքէյի սապրգը Ինկիլթէրրա վէ Ֆրանսա պէեաննամէսինտէ զտթը չահանէ թարաֆընտան Խ տիվ հազրէթլէրինէ վերիլէն ֆէրմանլարընը զիքր օլունմուշ օլտուղու իքի դապինէթ օլարընը Զաթը հազրէթի շահանէնին խըտիվիեէթի Մըսրրիեէճէ տէրէճէտտէ գալմագընը իւմիտ օլունապիլիր։

—

Էքքարատան հուզուզու հիւքմտարանէսինի պիր մէսէլէ սրրասընա կէչիրմէկէ զէրրէճէ նէյեէթլերի օլմատըզընա պիր տէյիլի դավի խուսկինի պիլտիրմիշտիր։

—

Ինկիլթէրրա հարպիյէ նէզարէթի թարաֆընտան 1880 սէնէսի իչին նէշր օլունան ումումի պիր ճէտվէլտէն անլաշըլտըզընա կէօրէ, սէնէի մէզքիւրէ զարֆընտա Ինկիլթէրրա օրտուսու 188,986 նէֆէր տասքըտէն միւրէքքէպ օլուպ, պունլարատան 17,516 սը սիւարի, 33,643 իւ թօքճու, 5,551 նէֆէրի հարպիեէ միւհէնտիսի օլտուղլարը կիպի, պագի գալան 132,275 նէֆէր տախի խըտմէթը սայիրէի ասքէրիեէտէ միւսթախտէմ պուլունմագտա իմիշլեր։ Ասքիրի մէզքիւրէնին 97,297 նէֆէրի Ինկիլթէրրատա, 4006ը Սկօվտիատա, 20,584 նէֆէրի Իրլանտատա, վէ 67099 ու տախի Ինկիլթէրրա հիւքիմէթինին թահթը իտարէսինտէ պուլունան մահալլաթը սասքիրէտէ իգամէթ իթթիրիլմիշ տիր։ Օրտուտա 7,807 նէֆէր իւմէրի ասքէրիեէ պուլունուպ, պագի գալանլար իքինճի սընըֆ զապթան վէ նէֆէրլէր տիրլեր։

Սիլահ ալթընտա պուլունմագտա օլուպ, պալէտտէ թատտատա օլունան գուվվէեի հարպիյէտէն մատատա, 1881 սէնէսինին յունվար աեընըն պիրինտէ, Ինկիլթէրրատա պիրինճի սընըֆ ըէտիֆլէր 22,120, վէ սընըֆը սանի ըէտիֆլէր 16,836 նէֆէրտէն միւրէքքէպ օլտուղլարը կիպի միլիս ասքիրի տախի 388,527 նէֆէրտէն իպարէթ պուլունմագտա իմիշ։

ՆԷՎ ԻՅԷ

ՂԱՐԻՊ ԳԻՐ ՏԱՎԱ

Կէչէն յունիս այրընը ղայէթ կիւզէլ պիր կիւնտուզունտէ, Մարսիլիատա իգամէթ իյլէմէքտէ պուլունան Մ. վէ մատամ Բիվուար քէնտի տօսթլարընը, Բօն նէհրի իւզէրինտէ սանտալ իլէ կէզինմէք իւզրէ, տավէթ իյլէմիշլեր իտի։

Հավա զահեէթլէ պէրրատ օլուպ, կիւնէշ բուի տուխմանտա բարլամագտա, վէ Մ. վէ մատամ Բիվուար իլէ քէնտի տօսթլարընն իչինտէ պուլունտուղլարը սանտալ, իսէ մէրգումուն թիւրքիւլէր չաղըրըպ էյլէնմէքտէ օլտուղլարը հալտէ, սուեուն իւզէրինտէ գուշ միսալի ուչմագտա իտի։

Պիր տէ պիսիւք պիր տալղա գուհուր իյլէեիպ սանտալ իքի իւչ քէրրէ եօգարը չըգարբպ էնտիքտէն օսնրա պիրտէն պիրէ էեիտիկինտէն, Մ. վէ մատամ Բիվուար իլէ քէնտի տօսթլարընտան Մ. Մինեէթ ռուեա տիչտիլեր . . . մէգքիւր տալղա սանտալըն բէք եազընընտան ճէսիմ պիր վաքօր կէչմէսինտէն գուհուր իյլէմիշ իտի։

Պունլարըն նէհրէ տիչտիւքլէրինտէ իզհար իյլէտիքլերի մէնզարէ, եիւրէքլերի բարալտեաճագ տէրէճէտտէ տիլսիզան պուլունմուշ տուր։

Սուեա տէօքիլտիւքլերի կիպի էվվէլա իչիւ պիրտէն պաթըպ կէօրիլմէզ օլմուշլար, վէ պիրազ սօնրա մատամ Բիվուար սուեուն իւզէրինէ չըգըպ, Մ. Մինեէթին դօլունան եապալտեարագ, քէնտի թըրնազլարը իլէ մէրգումուն սինէսինտէ եարէլէր աշմըշ, վէ Մ. Մինեէթ իսէ քէնտի հարէքէթինտէ սէրպէսթ օլապիլմէք իչին, մէրգումէեէ պիր եումուգ վուրուպ սէրսէմլէթտիքտէն սօնրա, սաչարընան թուտուպ, տէվրիլմիշ օլան սանտալա տօղրու եիմիշ տիր։ Պուարա Մ. Բիվուար, սանտալըն իւզէրինէ վասրլ օլմուշ իտուկի հալտէ, զէվճէսինին իղրագ օլմագտա իտուկինի կէօրէրէք, տէնիզէ աթըլըպ, Մ. Մինեէթի կէրուեէ եիթմիշ, վէ իչիւ պիրտէն սուեուն ալթընա կիտիպ, կէօրիլմէզ օլմուշլար տըր։

Իքի տաղըգա սօնրա, եալընըզ Մ. Մինեէթ սուեուն իւզէրինտէ, կէօրիլիւպ, Մ. վէ մատամ Բիվուար պիր տահա միչահէտէ օլունամամըշլար տըր։

Մ. վէ մատամ Բիվուար քէնտի վարիեէթլէրինի պիրպիրինէ վասիյեէթ իյլէմիշ իտիլեր. մատամ Բիվուարըն սէրվէթի պիր միլիոն ֆրանգատան զիեատէ տիր։ Շիմտի մէրգումէնին միրասխօրլարը, Մ. Բիվուարըն զէվճէսինտէն էվվլ էօլմուշ օլտուղունու պէեանէ, պու միրասը քէնտիլէր եէմէք իսթէտիքլերի կիպի, Մ. Բիվուարըն միրասխօրլարը տախի, մէրգումուն զէվճէսինտէն սոնրա պիր գաչ սանկէ տահա եաշամըշ օլտուղու տէրմիեան իլէ, մէգպուրէնին սէրվէթինին քէնտիլէրէ տիչտիւկիւնիւ իտատա իյլէմէքտէ տիրլեր։

Մուհաքէմէ, Մարսիլեանընն հուզուգ մէհքէմէսի հուզուրունտա լույեէթ օլաճագ տըր։

Բումէլի շըմէնտֆէրլէրինին սան տէֆա Զարպանէյի ամիրէտէ պէր միթատա քէշիտէ օլունան 72 ինճի գուրասընտա իգրամիեէ գագանան նիւմէրօլար տըր։

Նօ.	Ֆր.	Նօ.	Ֆր.
1,193,179	300,000	205,815	1,000
126,597	25,000	303,258	«
1,001,148	10,000	308,648	«
1,280,374	«	308 649	«
100,456	2,000	412,209	«
795,244	«	686,703	«
961,709	«	828,104	«
1,149,955	«	855,705	«
1,193,117	«	961,706	«
1,847,565	«	1,017,866	«
66,263	1,250	1,051,088	«
75,720	«	1,075,147	«
100,458	«	1,122,927	«
100,460	«	1,149,954	«
389,556	«	1,252,124	«
614,246	«	1,317,516	«
700,347	«	1,317,519	«
815,237	«	1,476,603	«
1,149,953	«	1,520,023	«
1,178,812	«	1,526,575	«
1,303,172	«	1,550,287	«
1,492,402	«	1,741,342	«
63,698	1000	1,779,341	«
129,500	«	1,891,870	«
149,164	«	1,973,630	«

400 էր ֆրանգ գագանան նիւմէրօլար տըր։

63,696	149,163	303,260	427,883
63,697	149,165	308 646	427,884
63,699	154,201	308,647	427,885
63,700	154,202	308,650	508,586
66,261	154,203	320,536	508,587
66,262	154,204	320,537	508,588
66,264	154,205	320,538	508,589
66,265	189,556	320,539	508,590
68,641	189,557	320,540	525,096
68,642	189,558	389,557	525,097
68,643	189,559	389,558	525,098
68,644	189,560	389,559	525,099
68,645	205,811	389,560	525,100
75,716	205,812	404,026	562,931
75,717	205,813	404 027	562,932
75,718	205,814	404,028	562,933
75,719	234,161	404,029	562,934
100,457	234,162	404,030	562,935
100,459	234,163	412,206	589,216
126,596	234,164	412,207	589,217
126,598	234,165	412,208	589,218
126,599	267,091	412,210	589,219
126,600	267,092	419,161	589,220
129,496	267,093	419,162	614,247
129,497	267,094	419,163	614,248
129,498	267,095	419,164	614,249
129,499	303,256	419,165	614,250
149,161	303,257	427,881	624,356
149,162	303,259	427,882	624,357

(Տէջ–4)

ԻԼԱՆԱԹ

ԹՐՕԱՏ ՇԱՐԱՊԸ

Գալաթատա, միլլէթի էրմէնիական Ս. Լուսաւորիչ քիլիսէսի դարուստ գարշըսընտա վագը 21 Նիւմէրօլու Ռումֆա Նէյօլոջու զագէթասը մաթպասը ալթընտա միւսիւ Մանուսոս վէ գումբանեասը մաղազասընտա Նէֆիս Թրօատ շարապլարը պուլունմագտա օլուպ, վէ մէգքիւր շարապլարը իսթիմալ իթմէքտէ օլանլար իզհարը մէհունիյէթի իթմէքտէ օլտուղունտան, էյլէ պիր թագըմ հիյլէլի վէ եարմա շարապլարա ալտանմագ իսթէմէէն զաթլարքն, մէգքիւր մաղազասա թէշրիֆլէրի տավէթ օլունուր։

—

Գարաքէօյ քէօրբիւսիւ իւզէրինտէ վագը պէշգահվէ սահիպլէրի օլուպ, աթիտէ վագը իմզա իտէնլէր, Պողազ իչինէ, Գատրքէօյէ, Իսկիւտարա վէ ատալարա կիթմէքտէ օլան էհալիյէ իլան իտէրլէր քի, Թրօատ նամ շարապլրն տէբօղիթէրլէրի օլուպ, կէրէք սանտըղլար իլէ վէ կէրէք չիչէլէր իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէ տիրլեր։

Համդի էֆէնտի
Պիրինճի տայիրէ սահիպի
Օհաննէս Ո-ուէբէ
Իսկիւտար մէվզիֆի իչին
Գրէգոր Տէրվէշեան
Ն. 40 գազինոտա
Օհաննէս Ավլանեան
Գատրքէօյ խաթթընտա
Եռովանդէ Սամսոնճը
Ատալար իչին

—

ՍԲՕՆԷՔ

Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա, Գալաթա սէրայ գարշըսընտա, Սբօնէք նամբյա չէօհրէթչուար օլան մաղազա միւթէպէր էհալիյէ վէ քէնտի միչթէրիլէրինէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգ իլէ կէրէք չիչէ իլէ ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

Գօնթանթէն Գօնթանթինիսէն Պէշիքթաշ, պիւյիւք գազինո, Ն. 32, սապըգ Բալօսի,

Թրօատ շարապընընն տէբօսու կէրէք սանտրգլա վէ կէրէք չիչէ իլէ Ֆապրիգա ֆիեաթընա ֆիրուխթ օլունուր։

—

ԻՆԿԻԼԻԶ ԷՃԶԱՀԱՆԷՍԻ

Ն. վէ Ժ. Քանգիւք պիրատէրլէր Մէգքիւր էֆզահանէ, էֆզալարընընն զայէթլէ էյլիկի վէ էֆզայը քիմեէվիյէսի վէ ալէա շարապլարըլա միւշթէհիր օլուպ, էհալիյէ իլան իտէր քի, կէրէք սանտրգլարըլա վէ կէրէք չիչէլէր իլէ Ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

ԴՐԼՊՈՒՐՆՈՒ

Մ. Տ. Տիվոլի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր քի, Շարգ շարապլարը չիրքէթիյէ պիր մուգավէլէ ազա իտէրէք, Ֆէնէր իչին, Ֆապրիգա ֆիեաթընա Թրօատ շարապը ֆիրուխթ իթմէքտէ տիր։

—

ԻՍԹԱՆՊՈԼ ՊՕՆ ՄԱՐՇԷՍԻ

100,000 գալէմ էմթաեա միւշթէրիլէրիմիզին գօլայլըը իչին, իլավէ իյէտիք Թրօատ շարապը, Գալաթա ֆիեաթընա ֆիրուխթ իթմէքտէյիզ։

—

ԷԲԻՐ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Օկիւսթ Թիթօս սահիպի, Գալաթատա Թրամվայ ճատտէսի տէբօ վէ ֆիրուխթ օլունուր Թրօատ շարապը, ֆապրիգա ֆիեաթընա, սանտրգլար վէ չիչէլէր իլէ։

—

Էարարը Փարիստէն վէ Թուճատան Գըղլարտան, Գալաթադ ճբլար պաշը խարիճինտէ, Էարինէլի Դէորդ աղանքն Թիթինճի տիւքքէանընտա տտախի սաթըլմագտատը։

—

Թուճատան Գըղլարքն Շինճի ճիւղիւ չըգմըշ տըր։

—

ՏՕՔԹԷՕՐ

ԱՆԱՆԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Մէքթէպի Թըպկիյէյի Շահանէ գուլաղ, պօղազ վէ պուրուն էմրազը մուալլիմի Տօղթէօր Անանեան էֆէնտի, պու տէֆա մահէլլի իգամէթինի Թարլա պաշը ճատտէսինտէ 21 Նիւմէրօլու քէնտի խանէսինէ նագլ իմմիշ օլտուղունու, վէ քէնտիսինէ միւբաճաաթ իտէն խասթէկեանը, մահէլլի մէզպուրտա, հէր կիւն, սաաթ 4 է գատար թէտավի իտէճէկի կիպի, սաաթ 5 ատէն 10 ա գատար տա, Պաղչէ-գարաստանտա, Կիւմրիւքսրբասընտա Նէմզէ բօսթանխանէսինին իմթիսալընտա, Համազգային էֆզանանէսինտէ պագաճաղընը միւթէպէր էհալիսէ իլան իտէր։

Տօգքօր Ստեփան էֆէնտի Դաւիթեան, Իսթանպօլտա, Գալաբագճըլար պաշը գարուստու խարիճինտէ վագը բուղաչաճը ֆուրուտնու գարշըսընտա պուլունան 13 Նիւմէրօ իլէ միւրագգամ խանէտէ իգամէթի իթմէքտէ, վէ հէր կիւն էօյլէեէ գատար, նա խանէսինտէ, վէ եախօտ մէգքիւր խանէեէ եագընօլան թրամվայ ճատտէսինտէ քեռեին Մահմուտիյէ վէ Սուլթանիյէ էֆզախանէլէրինտէ պուլունաճաղը կիպի, էօյլէտէն սօնրա տախի, Եէնի ճամիի չէրիֆի հավլուսունտա ուսաթըն գարշըսընտա վագը Ալլահվերիեան էֆզախանէսինտէ, վէ պիւյիւք կիւմրիւկիւն գարշըսընտա Իսպէչէրեան էֆզախանէսիյլէ, Ագսէրայ ճատտէսինտէ Եագարճեան էֆզախանէսինտէ պուլունմագտա, վէ էմրազը սայիրէտէն պաշգա, չիմտիյէ գատար քէսպի շէօհրէթ իյէմիշ օլտուղու լավութաճբլըգ իլէ, իաչիք չօճուգլարա տայիս օլան խասթայրգլարա թագմագլըգ ամէլիեաթ վէ իճրասընա տէվամ իյէմէժէտէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻ

Տօգթէօրու միւմանիլէյհ, եաբընըգ ֆրէնկի իլէթի, վէ պէյսուղլու, վէ ումումի ալախթ թէնասիւլիյէէ (ծննդական դարժարան), վէ իտրար եօլլարընա տայիր խասթայրգլարա սիւչար օլանլարը, էմրի թէտավիլէրինէ պագմագտա տրը։

Տօղթօր Ճէլալէան էֆէնտի սապգդր վէճհ իւզրէ, հէր կիւն սաաթ 4ատ 10ա գատար, Պաղչէ-գարաստանտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրբասընտա, Սինապեան Վիչէն էֆէնտինին իրի ԴԱՐՈՒԼՈՒ թէմիյէ օլան 32 Նիւմէրօլու էֆզախանէսինտէ խասթալար գապալ իթմէկի կիպի, բազար կիւնլէրի տախի, Պէյօղլուտա, Աղա ճամիսինտէ, Սապրդ-աղաճը ճատտէսինտէ, 27 Նիւմէրօլու քէնտի խանէսինտէ, քէշալիք մէրիվանը գապալ իյէմէ քատէ տիր։

ՏՕԳԹՕՐ Գ. Ս. ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ

Միւմանիլէյհ Տօղթօր՝ սինին շէպապէթինի Լօնտրանրն թրպպիյէ տար իւլ ֆիւնունբ.յրա խասթախանէսինտէ իմրար խոսուպ, քէմալի իզզ ու շէրէֆլէ թէպապէթ, ճէրրահլըգ վէ լավութալըգ տիբլօմալարընը ալտրգտան վէ Լօնտրատա տիկէր իլքի խասթախանէտէ տէ հէքիմլիք իթիքաքէն սօնրա, շիմտի Իսթանպօլա ավտէթ իթմիշ տիր։

Միւմանիլէյհ Տօղթօր Տօպրաշեան, Իսթանպօլտա Կէտիկ բաշատա Մէրտիվէնի նամ Բում քիլիսէսինին եօգարքի սբրասընտա, Զատրրճը Ահմէտ նամ սօղագտա 12 Նիւմէրօլու խանէտէ իգամէթ իթտիկինի, վէ հէր կիւն էօյլէնէ գատար օրատա պուլունարագ, քէնտույէ միւբաճաաթ իտէն խասթէկեանը թէտավի լյլէտիկինի միւթէպէր էհալիյէ իլան իտէր։

Քէզայիք թատիպի միւմանիլէյհ, հէր բազար իրթէսի կիւնլէրի էօյլէնտէն պիր սաաթ սօնրա, խանէի մէգքիւրէ կիտէն ֆագիր խասթէկեանը մէճճանէն թէտավի իտէճէկինի տախի իյան էյլէր։

Գայիշ-տաղը սուեու իտարէսի թարաֆընտան, բայթախթըմըզ բիայէթլու էհալիսինէ իխթար օլունուր քի, մէգքիւր սուտան ալմագլըղա իթիպար իտէն զաթլարըն քէմալ մէրթէպէ մէճմունէյէթլէրի նէյէթիյլէ, հէր նէվի ֆէտաքեարլըգ կէօզէ ալընարագ, տայիմա թաղէ օլմասընա, վէ քէնտի թապիկ հալինտէ պուլունմա, սընա, սայ ու իգտամ օլունմագտա տրը։

Պէյօղլու, Գալաթա, Իսթանպօլ վէ սայիր սէմթլէր իչին, պիւյիւք պիր, վէ եախօտ քիւչիւք լքի ֆըչը սու իչին, քէնտի խանէլէրինէ թէսլիմ օլունմագ իւզրէ, պիր չէյրէք մէճիտ թալեպ օլունմագտա էսէ ատ, կիւնտէ պէշ ֆըչըտան զիեատէ ալան զաթլար իլէ, այրընա բազարլըգ տախի օլունապիլէճէք տիր։

Բիայէթլու էհալիյէ պիր գէալայլըգ օլմագ իչի՝, արզու իտէն զաթլարա, պէլէթ տէֆթէրլերի տախի իթա օլունաճագ տրը։

Մէգքիւր սուեուն եէրինէ, պաշգա սու վիրիլմէլիք հիյէսինտէն արի օլմագ իչին, բիայէթլու միւշթէրիլէրտէն, ֆըչըլարըն իւզէրինտէ պուլունան ֆըչը վէ կէմի տէմիրի բէսիմի եաֆթալար պուլունմասընա, տիզգաթը քեամիլէ պուեուրմալարը բէճա օլունուր։

Բիայէթլու միւշթէրիլեր, չիմտիքի հալտէ, քէնտի էմրլէրինի վիրմէք իչին, Իսթանպօլտա Սիրքէճի իսկէլէսինտէ, վագը 31 Նիւմէրօլու մաղազասա, վէ Ֆընտըգլտա, սահիլտէ Քէրէսթէճի սօղաղընտա քեային 11 Նիւմէրօլու տէբոնա, վէ Պէյօղլուտա տախի, Թագսիմտէ, միլլէթի Բումիեանընն Այ Թրիաթա քլիսէսի հավլուսունտա վագը տէբօնա Թեշրիֆ իյլէմէլէրի իսթար օլունուր։

HUILE DE HOGG

ԹԱՊԻԻ ՄՕՐԷՆԱ ՊԱԼԸՂԸՆԸՆ ԵԱՂԸ

Պու եաղընը միւէսսիրլիկի հագդընտա ասլա չիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր. 25 սէնէտէն պէրու Թէէրիւպէ իլէ միւսպէթ տիր, չու աթիտէք խասթալըգլարա գարշը. Կէօէյ-հոռիւլէթլերը, Վէրեմ, Նեղէք, Զէ-էեմ, Ինաբ Եէոէյ-ըէ-էլեր, Սբրաճա, Պեղ ղ'ղէրէ, Տերէ հոռիւլէթլերը, Գոռբէլերը ռէլանը պէյաղլը, ռոմոռի ղսէնգլէէ, վէ զայրիհիւմ, վէ պիրտէ ղսէնգ վէ Նաղէէ ըճոռէլերը գուվվէթլէնտիրմէք իչին միւսթամէլ տիր, վէ իսթիմալը գօլայ տրը։

Տահա զիեատէ միւէսսիր գըլմագ վէ թաամը տահա զիեատէ խօշ իյլէմէք պէհանէսիյլէ, Թապիի եաղ եէրինէ, Իէնաալ Լէ էՖՌԷ-օլունան պիր Թագըմ միւրէքքէպ, ատի եաղլարտան էհԹիրագ իթմէլի տիր։ Զիրա պու նէվի եաղլար միտէյի պօշ եէրէ Թահրիք իտիպ, եօրմագտան մնատա պիր չէյ եաբմագլար. հաթթա պագը տէֆտ չօգ Թէհլիքէլի տիր։

Սահէհի Ռոպէէ վէ Ռէվդ պաղլըք եաղը իսթէէէն, իւչ քէօղէ չիչէլէր տէրուինտէ սաթըլան ՀՕԿ ՊԱԼԸՂ ԵԱՂԸ իչԹիրա իթմէլի տիր։

ՀՕԿ ՊԱԼԸՂ ԵԱՂԸ օլտուղունա Թէէմին օլմագ իչին, իւչ քէօղէ չիչէլէր իւզէրինտէ պուլունան էթիքէթին իւզէրինտէ Փարիս մէքթէպի Թըպպիյէէսինին իսթիհզարաթը քիմեէվիյէ նագընը Մ. Լը Սիւէօրիւն իմզասընը ատամը։

Իսթանպօլտա, Տէլա-Սուտա նամ էֆզաճըտա վէ աթէր պիւյիւք էֆզախանէլէրտէ պուլունուր։

HUILE DE FOIE DE MORUE
BRUNE-CLAIRE
DU Dr DE JONGH

CHEVALIER DE L'ORDRE DE LÉOPOLD DE BELGIQUE,
CHEVALIER DE LA LÉGION D'HONNEUR,
OFFICIER DE L'ORDRE DE ST. MAURICE ET ST. LAZARE D'ITALIE.

Recommandée par les célébrités médicales comme étant incontestablement la plus pure, la plus agréable au gout, et la plus efficace de toutes les huiles de foi de morue
Contre la PHTHISIE et les MALADIES de POITRINE, la DÉBILITÉ GÉNÉRALE, le DÉPÉRISSEMENT des ENFANTS, le RACHITISME et toutes les AFFECTIONS SCROFULEUSES.

Se vend SEULEMENT en flacons revetus d'une capsule portant l'estampille et la signature du Dr. DE JONGH et la signature ANSAR, HARFORD & Co.
SE DÉFIER DES CONTREFAÇONS.

Seuls Consignataires, ANSAR, HARFORD & Co., 77, Strand, Londres.
Se vend chez tous les principaux Droguistes et Pharmaciens.

Dépôt pour le gros à CONSTANTINOPLE chez M. E. MICOUD, 2, Rue de la Banque, Galata, En vente chez N. et J. CANZUCH, frères, pharmacie Britannique, Péra ; J. CZAKO (ancienne maison VELITS et Cie), Yuksek Caldirim, Galata ; M. MESIKI et Cie, Pharmacie Centrale, Rue Yéni Djami, 35, Stamboul ; ANTOINE TCHOBANOGLOU. Rue Mahmoud Pacha, 49, Stamboul ; J. ALEKIAN, enceinte de Yéni Djami, 16, Stamboul.

ՄՈՒՍՑԷՆԷՑԻ ԽԱՍԹԷԿԵԱՆ

ՏՕՔԹԷՕՐ ՇՈՒԱՐՑ

Էօյլէրէն, Եօյլէ սոնու ալտի. սաաթ 4է է գատար

40-Գիւրիւք Հէնտէք սօղաղը-40

Տօքթէօրիւ միւմանիլէյհին գապինէսինտէ, հէր նէվի հավա պօշալարը, վէ նէֆէս եօլլարընա էնվայլ էճզա պուխարլարը իւֆլէմէկէ մնխսուս ալէթլէր մէվճուտ օլուպ, ագ ճիկէր վէ պօղազ վէ պուրուն խասթալըգլարընա խուսուսի օլարագ պագտըղը կիպի, էլէքթրիք ալէթլէրէյլէ իճրա օլունան հէր նէվի թէտավիյի եաբար, էսկի կէօքիւղ վէ նէղլէ, վէ պօղմաճա էօքսիրիւք, վէ տիֆթէրի վէ եէլ վէ սինիր խասթալըգլարը, վէ քէօթրիմիւք վէ սարա կիպի իլլէթլերին թատիպի խուսուսխի տիր։

Քէզա, կիղլի խասթալըգլար, զայիֆլիք վէ զայրիհիւմ։

COGNAC DE LA MAIS. CH. BAGIER & Cie DE COGNAC

ԱԼԷԱ ՎԷ ՍԱՀԻՀ ԷՍԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ԶԷՇՆԻԵԱՊ ՕԼՄԱԳ ԻՍԹԷ՞ՐՄԻՍԻՆԻԶ

Շ ՊԱԺԻԷԱ Է ԳՕՄԲԱՆԻԵԱ ՏԸ.

ԳՕՆԵԱԳ

ՆԱՄ ՄԷՇՀՈՒՐ ՖԱԳՐԻԳԱՆԸՆ ԻՄԱԼ ԻԹՏԻԿԻ ԳՕՆԵԱԳՏԱՆ ՏԱՑԻՄԱ ՍՍԹԸՆ ԱԼԸՆԸԶ

Պուլունուր չարապ վէ միւքիրթաթ սաթան պաշընճա թիւճճար մաղազալարընտա, պիւյիւք պագգալարտա, կազինօլարտա, օթէլլէրտէ վէ սայիրէտէ։

Մէմալէթ մահրոռ-եռե վէթէլ եէկէռնէլէրէ

ԶԷՐՎԱԹԻ ՎԷ ՖԱԶԼԷ ՊԻՐՍՏԷՐԼԷՐ

Գալաթատա, Ատա խանընտա

AGENCE DE BANQUE ET DE CHANGE

ՀԻԶ ՊԻՐ ՇԷՑ ՂԱՑԳ ԻԹՄԷՄԷՐ ՄԱԳՆԷՏԻՑԼԷ ԲԻԱՆԳՕԵՍ ՀԻՍՍԷՄԷՆՏ ՕԼՄԱԳ

Բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմի մէճմուն իթմէք իւզրէ, թահքը թէկմինէ ալընմը օլարագ, 300 միլիոն ֆրանգ սէրմաեէսի օլան Ասիւրանս Ֆինանսիէր նամ շիրքէթ իլէ միւնասէպաթա կիրիշտիմ։ Մէգքիւր շիրքէթ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրարար վասրթասընա, հիչ տէյին իսկ, հէր պիլէթին ֆիեաթը օլան 100 ֆրանգընն թէէտիեէսինի թէկմին իտէր, վէ օ հալտէ, հէր հանկը ճինս պիլէթ օլուր իսկ օլսուն, հիչ պիր ագէճ ղայպ իթմէզ։ Մէգքիւր բիանգօ պիլէթլէրինտէն վէեախօտ բրօմէսէրլերինտէն սաթընն ալմագ իսթէեէնկիրէ, սէնէվի չէքիլէճէք գուրարար վասրթասընա, պէհիրլինէ տէբհալ 100էր ֆրանգ թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ, Բարիսին Ասիւրանս Ֆինանսիէր շիրքէթի պօնօլարընտան պիր վէ եախօտ տահա զիեատէ իթասընա հապրրմ։

Պու պօնօլար տա, պիր մըգտար Ֆրանսրզ էսհամը ուսումիեէսինին պիր մահէսէ էմանէթէն գօնուլմուշ օլմասրյա, թէէմին իտէմիյէր տիր։ Պինանէն ալէյհ մէգքիւր բիանգօ պիլէթ վէ բրօմէսէրինտէն վագը օլաճագ ագէճ քեռֆիֆէյի զարրար վէ զիեանը թէէմին իտէրիմ։ Հէր քէս, հիչ պիր շէյ ղայպ իթմէեէրէք, պէնիմ բիանգօ պիլէթլէրիմ վէ բրօմէսէրիմին իւզէրինտէ թայէինի տէնէէեէպիլիր։

Սէնէտէ տէօրդ տէֆա գօրարը վէրէլէճէէ օլան Մահարլէոնան գրալեերինէն 1870 սէնէսի գօրարը.

Պիիցիիէ իէբրամիեէլէր · — 200,000 ֆիորին, 50,000 ֆիորին, 12,000 ֆորին
Սէնէտէ էօլ տէֆա գօրարը վէրէլէճէէ օլան Պաղ կրան գօրարլըը գօրարը.

Պիիցիիէ իէբրամիցէլէր · — 150,000 ֆիորին, 15,000 ֆիորին.
Սէնէտէ տէօրդ տէֆա գօրարը տեղէտէ օլանճագ օլան Ավրրէա եահմը.

Պիիցիիէ իէբրամիեէլէր · — 40,000 ֆիորին, 20,000 ֆիորին.

Գալաթա, քէօքրիւ եագընընտա, Հալաճեան խանընտա Ն. 5

Ա. ԱՏԼԷՐ

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐՈՒ

Բարիս, 6 փետր.

Ֆրանսրզ ֆօնտօսու 3 %	82 87½
» » 5 %	115 2½
Էսհամը Ումումիէ այընտար	11-65
» » գարանտար	11 60
1865 Իսթիգրազը	70
1869 »	67-
1873 »	58-
Բումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.	49-
Օսմանլը Պանգասը	730-
Դրէտի Լիոնէ	805
Բուս ֆօնտօսու 5 % (1877	-
Բուսխանան Շարք իսթիգրազը	-
Իթալիա ֆօնտօսու	36- 5
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ	328-75
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը	27-
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ	25-30

Բարիս, (Պուլվար) 6 փետր.

Ֆրանսրզ ֆօնտօսու 5 %	115-12½
Էսհամը Ումումիէ	11-55

—

Լօնտրա 6 փետր.

Ինկիլիզ գօնսօլիսի	100-¼
Էսհամը Ումումիէ այընը	11-¾
» » գարանտար	11-¾
1865 Իսթիգրազը	14-¼
1869 »	12-¾
1871 »	66-¼
1872 (Պօնսիս Թէզգօր)	23-¼
1873 »	11-½
Տէվլէթի Ավէնտն 1877 իսթիգրազը	78-
Օսմանլը Պանգասը	18-¾
Բուսխա իսթիգրազը 1873	84 ¾
Մըսըր իսթիգրազը պիրլէշմիշ	64-¾
» իմքիեազը (չըմէնտը.)	87-⅝
Տաիրա սանիեէ	64-⅞
Մըսըրըն Բօյիսա իսթիգրազը	86-¼
1877 Մահարիսթան էսհամը	99-½
Դամպիօ Բարիզ	-

—

Վիէննա, 6 փետր.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիա	120-40
Բումէլի սէմիր եօլ թահվիլաթը	24-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ. Ումումի յունվ. 25 ազլմ. գբ.	15- 2
» » յունվ. 26 սպկ. ալ.	12-38
» » Լէն եիքսէք	-
» » Լէն աշաղը	-
» » Սաաթ 5 տէ	12 38
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	-
1865 » » 6 % ֆ.	-
1869 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
1872 » (Պօնսիս Թրէզօր	-
1873 » (Բինար) 6 % ֆ.	-
Բումէլի չըմէնտրֆէր	50-
Բէքօր դուբուչ	-
Հէվալէսիզ »	-
Ամզէ ֆայիպ %	9-

—

ԱԳՏԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Դրէտի ժէնէրալ 6 %	6-35
Սօսիէթէ ժէն 6 %	5- 5
Իսթանպոլ Պանգասը	10-
Սօսիէթէ Օթօման	-
Թրամվայ 5 %	355-
Լավրիօմ (մատէն)	152-

—

ԱԳԶԵԼԷԷՐԻՆ ՕՒԱՉԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշառ	Ղ. Փ.
Ինկիլիզ լիրասը	110 50
Ֆրանսրզ ալթունու	88- 5
Բոլ	90-10
Գրիմից ալթունու	71-20
Պէեազ մէճիտիյէ	108-
Մէթալիք	204-
Պէշլիք	208-30
Ալթընըզ	127- 5
Պազըր	610-
Գարպօն գայիսէսի գաբիք	877-

—

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱՉԱՍԸ

Լէն եիքսէք	900-
Լէն աշաղը	900-
Սաաթ 5 տէ	900-

ՍԱՀԻՊ Ղ.Ա.Զ.ԼԹԱ ԿԱՐԱՊԵՏ Կ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ